

Hans (prof.dr. J.B.A.M.) Schilderman is hoofdredacteur van *Handelingen* en hoogleraar Religie en Zorg aan de Faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen. | h.schilderman@ftr.ru.nl

Dansende theologen

Dansende theologen: het is niet eens een onwaarschijnlijk beeld. Zelfs als ik afzie van faculteitsfeesten waar ik zelf geswingd heb, zie ik dat wel voor me. Tik op de Google-site bijvoorbeeld eens 'pentecostals' in en klik dan op afbeeldingen. Je ziet mensen in beweging, wat zeg ik, in extase. *Middle of the road*-dominees kunnen het in hun verkondiging niet meer stellen zonder inzet van lijf en leden. Godsdienstwetenschappers verwijzen naar een schat van rituele dansen, variërend van de processies van *fraternities* in Spaanse en Italiaanse broederschappen tot de hindoeïstische *tanva* waarin Shiva dansend schepping en vernietiging symboliseert. Maar bezoek ook dansklooster.nl maar eens of een van de vele therapeutische locaties voor lichaamswerk, waarin dans en zinging als helend voor de eigen persoon worden voorgesteld. Minstens hypothetisch corrigeert dat het beeld van de theoloog als een denkend hoofd met een wat onhandig lichaam daaronder.

In de academische wereld is echter van een *Wahlverwandschaft* tussen reflectie en beweging, of van enige *Leidenschaft* daarbij, geen sprake. De passie van theologen zit doorgaans in het hoofd en niet in het lichaam. Praktisch-theologen moeten zich daarbij in het bijzonder achter de oren krabben. Al zijn ze misschien lichtvoetiger dan systematisch-theologen, exegeten of kerkhistorici, veel pasjes zetten ze niet in het interactieve lichaamscontact. Het dominante narratieve paradigma van de praktische theologie is, ondanks haar klemtoon op aanwezigheid en authenticiteit, uiteindelijk een verbale en redelijk onbeweeglijke categorie. En in een cultureel tijdsgewricht waarin lichamelijk contact met sociale angsten omkleed raakt, lijkt de dans geen typisch *salonfähig* thema.

Zo'n verroesting in het theologisch denken over het lichaam staat in dit themanummer over de religieuze betekenis van de dans ter discussie. Daarvoor moeten best wat stappen worden gezet. Immers 'dans' kan simpelweg object van empirisch onderzoek zijn, maar ook de interpretaties van dans kunnen dat zijn. En 'dans' kan een metafoer in het theologisch en praktisch denken zijn, zoals in de dialoog van pastoraat of geestelijke verzorging. Het is een grote verdienste van gastredacteur Barbara Zwaan dat ze auteurs gemotiveerd heeft die vervolgens zeer leeswaardige bijdragen schreven waarmee de theologie in beweging komt. Het danst. Inderdaad. <